

Boganmeldelser.

J. G. GIBBON. **Unemployment Insurance.** King & Son, London 1911. 354 Sider.

Det er ganske ejendommeligt, naar man en — desværre saa forholdsvis sjælden — Gang faar fat paa en engelsk Bog, der omhandler sociale Spørgsmaal, og sammenligner den med de langt hyppigere og mere omfangsrige tyske Behandlinger af disse Problemer, da at iagttage den Forskel, der er, baade i selve Anlægget og i Emnets Behandling. Forskellen er i ethvert Fald iøjnefaldende ved en Bog som J. G. Gibbons i Sommer udkomne »Unemployment Insurance«. Gibbon tager hele dette vanskelige Spørgsmaal om en Afhjælpning af Arbejdsløshedens ulykkelige Følger op paa en morsom, paa en Gang praktisk og abstrakt Maade. Det praktiske Syn kan vel ikke overraske; det er jo, i ethvert Tilfælde efter gammel Overlevering her hjemme, en enhver Englænder iboende Egenskab; men Abstraktionerne, Tilbøjeligheden til at isolere Objektet og se de sociale og økonomiske Virkninger af de forskellige Forholdsregler i saa grumme, om jeg saa maa sige, lange Linier, viser, hvor dybt i den engelske Folkekarakter den liberale Nationaløkonomi har bundet, og hvor levende en Baggrund den endnu er. Et Udtryk for disse Ideers stadige Magt finder man ogsaa i G.'s bestandige Frygt for stærke Indgreb i Individets Frihed, i det private Initiativ. — Betegnende er det saaledes, at han synes, han behøver et Slags Forsvar for selve Forsikringstanken (p. 228). — Denne Frygt

Boganmeldelser.

J. G. GIBBON. **Unemployment Insurance.** King & Son, London 1911. 354 Sider.

Det er ganske ejendommeligt, naar man en — desværre saa forholdsvis sjælden — Gang faar fat paa en engelsk Bog, der omhandler sociale Spørgsmaal, og sammenligner den med de langt hyppigere og mere omfangsrige tyske Behandlinger af disse Problemer, da at iagttage den Forskel, der er, baade i selve Anlægget og i Emnets Behandling. Forskellen er i ethvert Fald iøjnefaldende ved en Bog som J. G. Gibbons i Sommer udkomne »Unemployment Insurance«. Gibbon tager hele dette vanskelige Spørgsmaal om en Afhjælpning af Arbejdsløshedens ulykkelige Følger op paa en morsom, paa en Gang praktisk og abstrakt Maade. Det praktiske Syn kan vel ikke overraske; det er jo, i ethvert Tilfælde efter gammel Overlevering her hjemme, en enhver Englænder iboende Egenskab; men Abstraktionerne, Tilbøjeligheden til at isolere Objektet og se de sociale og økonomiske Virkninger af de forskellige Forholdsregler i saa grumme, om jeg saa maa sige, lange Linier, viser, hvor dybt i den engelske Folkekarakter den liberale Nationaløkonomi har bundet, og hvor levende en Baggrund den endnu er. Et Udtryk for disse Ideers stadige Magt finder man ogsaa i G.'s bestandige Frygt for stærke Indgreb i Individets Frihed, i det private Initiativ. — Betegnende er det saaledes, at han synes, han behøver et Slags Forsvar for selve Forsikringstanken (p. 228). — Denne Frygt

gør ham til en ivrig Tilhænger af det saakaldte Genter-system paa Arbejdsløshedsforsikringens Omraade.

Gentersystemets Hovedprinciper ere: 1) at Arbejdsløshedsforsikringens Bærere skal være Arbejdernes faglige Organisationer, og 2) at det offentlige Tilskud til Forsikringen skal ydes i Form af Tilskud til de af disse Organisationer udbetalte Understøttelser. Dette System gaar for Tiden sin Sejrs gang over Europa. I Modsætning dertil staar det danske System, som 1) lader Forsikringens Bærere være selvstændige, men med Fagforeningerne samarbejdende Foreninger, og 2) yder Tilskud, ikke til de udbetalte Understøttelser, men i Forhold til de af Medlemmerne indbetalte Kontingenter. G. ofrer i sin Bog den danske Arbejdsløshedsforsikring en forholdsvis stor Plads, og hans Redegørelse for den er baade fuldkommen rigtig — en Ting man noterer med Taknemlighed, fordi det modsatte er saa almindeligt —, og den er ogsaa skrevet med Forstaaelse og Sympati; men han foretrækker, som sagt, Gents Ordning. Dette ligger i, at selve det Udgangspunkt, hvorfra han naar frem til sit Resultat, er forskelligt fra det, hvorfra vor Lov naar sit. G. ræsonnerer saaledes: det er ønskeligt, at Arbejderne sikre sig mod Arbejdsløshedens Følger, derfor maa det offentlige ved Tilskud søge at faa dem til at skabe en Arbejdsløshedsforsikring, saa vil Udviklingen af sig selv lære dem at administrere denne Forsikring paa en sund og forsvarlig Basis. Vi følge ham i den første Del af hans Ræsonnement, men ikke i dets Slutning, idet vi sige: det er ønskeligt, at Arbejderne sikre sig mod Arbejdsløshed, derfor maa det offentlige ved Tilskud opmuntre dem til at organisere saadan Forsikring, men det maa samtidig paa anden Maade drage Omsorg for, at denne Forsikrings Grundlag bliver saa vidt muligt sikkert og betryggende. Ud fra sit Udgangspunkt kommer G. følgerigtigt til at yde Genter-systemet sin Tilslutning; thi det involverer den mindst mulige Indblanding fra det offentliges Side i Forsikringens

Administration; men det giver rigtignok heller ikke nogen-
sommelst Garanti for dens fornuftige Basis og forsvarlige
Gennemførelse.

Karakteristisk i saa Henseende er G.'s Syn paa Op-
samlingen af Reservefond. Han erkender Nødvendigheden
deraf, og erkender, at Gentersystemet langt fra at op-
fordre til saadan Opsamling, snarere kan friste til for
store øjeblikkelige Udbetalinger af Understøttelse, idet
enhver saadan Udbetaling, i ethvert Fald indtil en vis
Grænse, af sig selv drager et Tilskud med sig; men han
slaar sig til Ro med, at mulige Fejl paa dette Punkt ville
rette sig af sig selv. Det vil de utvivlsomt — i det lange
Løb; men mens Græsset gror, dør Horsemor; det kan i
ethvert Fald for de første Generationer af arbejdsløse let
blive en noget tvivlsom Fordel at være forsikret i en
Institution, hvis Midler ere frit disponible til mange flere
Formaal end Arbejdsløshedsforsikring, saaledes til de lej-
lighedsvis alt oplugende Konfliktunderstøttelser. Vil man
have en nogenlunde vel funderet Arbejdsløshedsforsikring,
synes Kravet om Reservefondenes udelukkende Anvendelse
i dette ene Øjemed at være en uomgængelig Nødvendig-
hed. Og vil man sikre sig Dannelsen af en Reservefond,
synes den danske Form for Tilskudsydelsen at frembyde
betydelige Fordele fremfor Gents, fordi Tilskudet her ydes
i Forhold til de indbetalte Medlemsbidrag, og heri er
paa Forhaand givet en Opfordring til gennem forholdsvis
høje Bidrag at opsamle Formue. Nødvendigheden af at
forbeholde de opsparede Midler til Forsikringens Brug er
da ogsaa erkendt og gennemført i den norske, i øvrigt
paa Gentersystemet opbyggede Arbejdsløshedslov; men
med denne Erkendelse og de i Henhold til den trufne
Forholdsregler falder unægtelig et af de, i ethvert Fald
efter G.'s Mening, væsentligste Fordele ved Systemet bort,
nemlig Unødvendigheden af Indblanding i Forsikringens
indre Anliggender fra det offentliges Side.

I en Indvending mod den danske Form for Tilskuds-
ydelse har G. Ret, nemlig naar han imod den fremfører,

at den giver de bedst stillede Arbejdere det højeste Tilskud og de slettest stillede og derfor mest trængende det mindste. Denne Indvending rammer ogsaa til Dels Gintersystemet, men i langt ringere Grad, fordi Tilskudet herefter kun ydes for et vist begrænset Antal Dage indenfor 12 Maaneder, som Regel 60 Dage. Med denne Begrænsning faar nemlig ganske vist de højest ydende Organisationer de højeste Tilskud, men de længst ydende faa ikke mere end de Foreninger, hvis Medlemmers økonomiske Kaar kun tillade Fastsættelsen af et relativt kort Understøttelsesmaksimum. — Denne Begrænsning er for øvrigt højst uheldig; thi det er kun ønskeligt, at Understøttelsens Udstrækning i Tid gøres saa lang som overhovedet muligt. De sidste Aar her hjemme have givet utallige Beviser paa, at selv et Fags allerdygtigste Arbejdere kunne risikere at komme under en Arbejdsløshed, der overskrider baade 60, 120 og 180 Dage om Aaret. Og Frygten for, at Forsikringen med et langt Understøttelsesmaksimum skal blive misbrugt af Folk, som ville leve af Understøttelsen, kan imødegaaes dels ved Fastsættelsen af et treaarigt Maksimum, saaledes som vor Lov har det, dels ved den i vore Arbejdsløshedskasser almindelige Bestemmelse om, at den, som ikke i Løbet af 3 paa hinanden følgende Aar har arbejdet ved det paagældende Fag i et vist nærmere fastsat Tidsrum, fortaber sin Understøttelsesret, indtil han dokumenterer sin paany erhvervede Tilknytning til Faget, f. Eks. ved i Løbet af et Aar at have arbejdet ved Faget i 26 Uger. Til Støtte for Fastsættelsen af det længst mulige Understøttelsesmaksimum kan desuden anføres, at dette formentlig er den sikreste Vej til at undgaa ekstraordinære Foranstaltninger under Krisetidernes Arbejdsløshed, eller dog til at indskrænke disses Nødvendighed. — Men tilbage til G.'s Indvending mod vor Tilskudsform, at den giver de bedst stillede Arbejdere mest Støtte. Der kan være noget heri, men dette Misforhold kan, som af G. selv fremhævet, let rettes ved at beregne en Del af Tilskudet i Forhold til Med-

lemsantallet. Det er det, vi gør i vor Sygeforsikring, hvor Staten yder Sygekasserne et Tilskud af 2 Kr. pr. Medlem + et Beløb svarende til en Femtedel af de indbetalte Medlemsbidrag. G. anbefaler ikke denne Ordning; men det synes at ligge i, at han anser Gentersystemets Fordele for saa alt overvejende, saa andre Fremgangsmaaders mulige Fortjenester svinder ind til forholdsvis lidt.

Nu er Gentersystemet sikkert den bedst mulige Basis at placere sig paa, ikke saa meget endda paa Grund af det, det er, som paa Grund af de rige Udviklingsmuligheder, det sidder inde med. Det danske System turde vanskeligt være anvendeligt ret mange andre Steder end her, hvor Forholdene ere let overskuelige, og hvor Arbejderne ere saa stærkt organiserede.

Gibbons Bog har en meget stærkt gennemført Disposition. Først fremsættes Problemet, derpaa behandles de forskellige Principer: Understøttelse kontra Forsikring, og indenfor denne sidste: den tvungne kontra den frivillige Forsikring; de følgende Afsnit omhandle de forskellige Foranstaltninger, der have været og for Tiden ere trufne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, og endelig kommer som sidste Afsnit Forfatterens Konklusion. Som Appendiks er trykt Basels Arbejdsløshedsforsikringslov af 1909 og en Del statistisk Materiale.

Den stærkt gennemførte Deling af Stoffet medfører nødvendigvis en Del Gentagelser, men den giver paa den anden Side et Overblik over og en Samling paa alle disse døde og levende Institutioner og alle disse dødfødte og mere eller mindre levedygtige Tanker og Forslag, som det paa anden Maade vilde være vanskeligt at naa til. Man faar et Indtryk af den voldsomme Udvikling, der er foregaaet, siden Spørgsmaalet om Arbejdsløshedsforsikringen for første Gang rigtig rejste Hovedet i Slutningen af 1890'erne, og man faar et Indtryk af, hvor lidt Hvile der endnu er faldet paa denne Sag. Ganske vist, nogle Hovedpunkter vinde mere og mere frem: at den

Hjælp, der ydes i Form af Nødsarbejde, er af yderst begrænset Anvendelighed og af ret ubegrænset Bekostelighed; at Hovedvægten i ethvert Fald maa lægges paa den af det offentlige støttede Arbejdsløshedsforsikring i nøje Forbindelse med Arbejdsanvisningen, eller, om man vil, Arbejdsanvisningen i Forbindelse med Arbejdsløshedsforsikringen; at denne Forsikrings Bærere saa vidt muligt bør være selvstyrende Arbejderorganisationer, og endelig at Gennemførelsen af en almindelig ved Lov paatvungen Arbejdsløshedsforsikring frembyder saa store Vanskeligheder — navnlig fordi, som G. udtrykker sig, Udkanten (the fringe) af Arbejderklassen ikke vil kunne inddrages —, saa det maa betegnes som et dristigt Eksperiment at forsøge noget saadant igen. Men for Resten, G.'s Bog viser, hvilken Dristighed Arbejdsløshedsforsikringens Historie kan opvise i Retning af Eksperimentering, og England selv synes jo nu at skulle vise Vejen til en tvungen Statsarbejdsløshedsforsikring, om end ikke en almindelig, alle Arbejdere omfattende.

Arbejdsanvisningen er G. kun inde paa i dens Forbindelse med Arbejdsløshedsforsikringen. Han indskærper her gentagne Gange, og med Rette, Nødvendigheden af at være varsom med at lægge Kontrollen for stærkt over paa de offentlige Arbejdsanvisningskontorer, fordi der heri ligger en Fare for Svækkelse af Arbejdernes egen langt vigtigere og værdifuldere indbyrdes Kontrol.

Ogsaa de andre forebyggende Forholdsregler til Arbejdsløshedens Bekæmpelse berøres kun ganske lejlighedsvis; men interessant er det, at Forfatteren som det væsentlige i saa Henseende atter og atter fremdrager dette: Arbejdsforholdet maa gøres mere stabilt, maa gøres fastere. Det var det samme, Kontorchef Schovelin i Vinter udtalte i Rigsdagen under Arbejdsløshedslovenes Behandling, og det synes ogsaa til syvende og sidst at skulle blive den eneste mulige Løsning paa de stadig skarpere Interesse modsætninger, der ligge Arbejdere, Arbejdsgivere og Samfundet imellem.

Endnu skal som Kuriosum anføres, at G.'s Bog beretter om en Ordning, der findes i St. Gallen, og som i meget ligner vor danske Arbejdsløshedsforsikring, men Forsikringen er der organiseret og subventioneret af — Arbejdsgiverne.

Alt i alt: For den, der ønsker at sætte sig ind i denne Sag, indeholder Gibbons Bog en udmærket, overskueligt og godt ordnet Materialsamling og en objektiv og saglig Redegørelse for Principerne; den, der i Forvejen er noget inde i Spørgsmaalet, giver den en stor Del interessante Detailoplysninger og kloge Observationer.

Bogen indledes med et Forord af den højt ansete Professor i Sociologi ved London University L. T. Hobhouse.

Clara Black.

JOHANNES KINKEL. **Die sozialökonomischen Grundlagen der Staats- und Wirtschaftslehren von Aristoteles.** Leipzig (Duncker & Humblot) 1911. (4 Mk.).

Det er sikkert et Debutarbejde, vi her har for os. Derom vidner forskellige Smaatræk, som f. Eks. Mangelen paa systematisk Tankegang og Forf.'s Glæde ved at slaa om sig med Navne paa bindstærke Værker; man har paa Fornemmelsen ved Bogens Gennemlæsning, at Forf. har faaet alle de Bogtitler med, som han har kunnet faa fat i. For saa vidt kunde man jo nok kalde den foreliggende Bog et flittigt Arbejde, men det er dog ikke udførligt nok til at kunne bruges ved bibliografiske Studier. Opfatter man Bogen som Nationaløkonomi — og det bliver man vel nødt til, naar den er sendt til dette Tidsskrift — saa maa man sige, at den overordentlig vel kunde undværes; det er nok en Disputats, som har skullet skrives.

Forf. begynder med i et indledende Kapitel at vise, hvorledes man først i det 17. Aarhundrede begyndte at opfatte Aristoteles' Politik som et historisk Værk, og hvor-